

OBSAH

I. ZDROJE A MOTIVY SÉMANTICKÉ PROBLEMATIKY	11
II. POJEM SÉMANTIKY A PŘEDPOKLADY ZKOUMÁNÍ SÉMANTICKÉ PROBLEMATIKY	20
1. Pojem jazyka-objektu a metajazyka	21
2. Sémantická úroveň analýzy a její vztahy k úrovni syntaktické a pragmatické	26
III. SÉMANTICKÉ POJMY	43
1. Sémantické pojmy a pojmy jim příbuzné v běžné řeči	43
A. Vyjadřovat, vypovídat	44
B. Značit	48
C. Označovat	54
D. Zastupovat, reprezentovat	56
2. Sémantické pojmy ve formalizovaných jazycích	58
A. Pojem formalizovaného jazyka	58
B. Interpretace formalizovaného jazyka a její význam	63
C. Definiční zavedení sémantických pojmů	66
D. Axiomatické zavedení sémantických pojmů	75
IV. SÉMANTIKA LOGICKÝCH POJMŮ	80
1. Problémy L-sémantiky	81
A. Zavedení L-pojmů jako nedefinovaných termínů	83
B. Pojmy „logického prostoru“ a „popisu stavu“	86
C. Pojem „logického obsahu“ a „sémantické informace“	97
D. Významové postuláty	109
2. Sémantika logických pojmů na základě pojmu interpretace	118
A. Pojem „modelu“ a „interpretace“	120
B. Nejdůležitější definice logicko-sémantických pojmů na základě pojmu „interpretace“	124
C. Pojem „překladu“	128

V. SMYSL A DENOTACE	131
1. Fregeho koncepcie smyslu a denotace	131
A. Smysl, denotace a identita jmen	131
B. Pojem „jména“	137
C. Fregeho rozšíření sémantické charakteristiky jmen	140
2. Teorie popisů	145
A. Pojem „označující fráze“	147
B. Diferenciace popisů	149
C. Individuální popisy a výrokové funkce	150
3. Metoda extenze a intenze	156
A. Pojem „třídy“ a „vlastnosti“	157
B. Pojem „extenze“ a „intenze“	162
C. Extenzionální a intenzionální kontext	169
D. Možné rozšíření metody extenze a intenze	174
4. Problém pojmenování	180
A. Vztah pojmenování	180
B. Antinomie vztahu pojmenování	186
5. Synonymie	189
A. Pojem „stejného významu“	189
B. Synonymie, intenze a intenzionální izomorfismus	194
C. Synonymie, pragmatická intenze a pragmatická kritéria	198
VI. KRITÉRIUM SMYSLU	206
1. Formulace problému	206
A. Koncepcie kritéria smyslu	206
B. Kritérium smyslu a problém lingvistické a smyslové intenze	207
2. Operacionistické kritérium smyslu	212
A. Einsteinova definice současnosti a operacionistické kritérium smyslu	213
B. Kritické poznámky k operacionistickému kritériu smyslu	214
3. Verifikační kritérium smyslu	220
A. Motivy původní verze verifikačního kritéria	220
B. Stupně verifikačního kritéria	227
C. Logická povaha verifikačního kritéria	231
4. Překladové kritérium smyslu	232
A. Pojem „smysluplnosti“ jakožto primitivní pojem sémantického metažazyka	232
B. Pragmatické meze překladového kritéria	234
C. Pojem „smysluplnosti“ jako vícemístný predikát	238
5. Smysl a empirie	240
A. Pojem „empirických predikátů“	240
B. Dispoziční predikáty	244

6. Relativnost empirického východiska a tzv. teoretické pojmy	250
A. Problém vědeckého empirismu	250
B. Přípustnost teoretických pojmů	255
C. Cesty interpretace teoretických pojmů	259
7. Problémy smyslu a redukční procedury	266
A. Kritika empiristického redukcionismu	266
B. Ontologická stránka redukce, teorie úrovně	270
C. Sémantické a pragmatické aspekty redukce	275
VII. VÁGNOST	281
1. Vágnost a neostrota hranic	281
A. Vágnost a empirie	282
B. Vágnost a teoretické pojmy a konstrukce	284
C. Vágnost a tzv. okraje	285
2. Zdroje vágnosti a způsoby analýzy vágnosti	288
A. Pragmatické aspekty vágnosti	288
B. Sémantické aspekty vágnosti	292
3. Vágnost, mnohoznačnost a denotační temnota	296
A. Mnohoznačnost	296
B. Denotační temnota	298
C. Extrémy a stupňovitá rozdíla	299
VIII. SÉMANTIKA A NĚKTERÉ ONTOLOGICKÉ PROBLÉMY	302
1. Sémantické a ontologické rozhodování	302
A. Užití termínů a tzv. ontologické závazky	303
B. Lingvistický systém a tzv. vnější a vnitřní otázky	307
2. Nominalismus, platonismus a sémantika	311
A. Reifikace abstraktních entit a problém nominalismu	311
B. Preter necessitatem	315
C. Problém podobnosti a identity	317
3. Analytické a syntetické momenty v jazyce vědy	324
A. Tradiční problémy a úlohy sémantiky	324
B. Stupně analytičnosti	327
C. Některé metodologické problémy	331
Problems of Semantics (anglické resumé)	335
Проблемы семантики (ruské resumé)	338
Literatura	341
Věcný rejstřík	348
Jmenný rejstřík	365